ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/പൂർവഭാഗഃ/അധ്യായഃ 30 യജ്ഞപ്രവർത്തനം

< ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ് | പൂർവഭാഗഃ

ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/പൂർവഭാഗഃ
← അധ്യായഃ 29 | അധ്യായഃ 30 | അധ്യായഃ 31 →
[[ലേഖകഃ :|]]

ശാംശാപായനിരുവാച ..
കഥം ത്രേതായുഗമുഖേ യജ്ഞസ്യ സ്യാത്പ്രവർത്തനമ് ..
പൂർവം സ്വായംഭുവേ സർഗേ യഥാവത്തച്ച ബ്രൂഹി മേ .. 30.1 ..

അംതർഹിതായാം സംധ്യായാം സാർദ്ധം കൃതയുഗേന വൈ ..
കാലാഖ്യായാം പ്രവൃത്തായാം പ്രാപ്തേ ത്രേതായുഗേ തദാ .. 30.2 ..

ഔഷധീഷു ച ജാതാസു പ്രവൃത്തേ വൃഷ്ടിസർജനേ ..
പ്രതിഷ്ഠിതായാം വാർത്തായാം ഗൃഹാശ്രമപരേ പുനഃ .. 30.3 ..

വർണാശ്രമവ്യവസ്ഥാനം കൃതവംതശ്ച സംഖ്യയാ ..
സംഭാരാംസ്താംസ്തു മംഭൃത്യ കഥം യജ്ഞഃ പ്രവർത്തിതഃ .. 30.4 ..

ഏതച്ഛ്രുത്വാ്ബ്രവീത്സൂതഃ ശ്രൂയതാം ശാംശപായനേ ..
യഥാ ത്രേതായുഗമുഖേ യജ്ഞസ്യ സ്യാത്പ്രവർതനമ് .. 30.5 ..

പൂർവം സ്വായംഭുവേ സർഗേ തദ്വക്ഷ്യാമ്യാനുപൂർവ്യതഃ ..
അംതർഹിതായാം സംധ്യായാം സാർദ്ധം കൃതയുഗേന തു .. 30.6 ..

കാലാഖ്യായാം പ്രവൃത്തായാം പ്രാപ്തേ ത്രേതായുഗേ തദാ ..
ഔഷധീഷു ച ജാതാസു പ്രവൃത്തേ വൃഷ്ടിസർജനേ .. 30.7 ..

പ്രതിഷ്ഠിതായാം വാർത്തായാം ഗൃഹാശ്രമപരേഷു ച ..
വർണാശ്രമവ്യവസ്ഥാനം കൃത്വാ മംത്രാംസ്തു സംഹതാൻ .. 30.8 ..

മംത്രാംസ്താന്യോജയിത്വാഥ ഇഹാമുത്ര ച കർമസു ..
തദാ വിശ്വഭുഗിംദ്രശ്ച യജ്ഞം പ്രാവർത്തയത്പ്രഭുഃ .. 30.9 ..

ദൈവതൈഃ സഹിതൈഃ സർവൈഃ സർവസംഭാരസംഭൃതൈഃ ..
തസ്യാശ്വമേധേ വിതതേ സമാജഗ്മുർമഹർഷയഃ .. 30.10 ..

യജംതം പശുഭിർമേധ്യൈരൂചുഃ സർവേ സമാഗതാഃ ..

കർമവ്യഗ്രേഷു ഋത്വിക്ഷു സംതതേ യജ്ഞകർമണി .. 30.11 ..

സംപ്രഗീഥേഷു സർവേഷു സാമഗേഷ്വഥ സുസ്വരമ് ..
പരിക്രാംതേഷു ലഘുഷു ഹ്യധ്വര്യുവൃഷഭേഷു ച .. 30.12 ..

ആലബ്ധേഷു ച മേധ്യേഷു തഥാ പശുഗണേഷു ച ..
ഹവിഷ്യഗ്നൗ ഹൂയമാനേ ബ്രാഹ്മണൈശ്ചാഗ്നിഹോത്രിഭിഃ .. 30.13 ..

ആഹൂതേഷു ച സർവേഷു യജ്ഞഭാക്ഷു ക്രമാത്തദാ ..
യ ഇംദ്രിയാത്മകാ ദേവാസ്തദാ തേ യജ്ഞഭാഗിനഃ .. 30.14 ..

തദ്യജന്തേ തദാ ദേവാൻകല്പാദിഷു ഭവംതി യേ ..
അധ്വര്യവഃ പ്രൈഷകാലേ വ്യുത്ഥിതാ വൈ മഹർഷയഃ .. 30.15 ..

മഹർഷയസ്തു താന്ദൃഷ്ട്വാ ദീനാൻപശുഗണാംസ്തദാ ..
പ്രപച്ഛുരിന്ദ്രം സംഭൂയ കോ്യയം യജ്ഞവിധിസ്തവ .. 30.16 ..

അധർമോ ബലവാനേഷ ഹിംസാധർമേപ്സയാ തതഃ ..
തതഃ പശുവധശ്ചൈഷ തവ യജ്ഞേ സുരോത്തമ .. 30.17 ..

അധർമോ ധർമഘാതായ പ്രാരബ്ധഃ പശുഹിസയാ ..
നായം ധർമോ ഹ്യധർമോ്യയം ന ഹിംസാ ധർമ ഉച്യതേ .. 30.18 ..

ആഗമേന ഭവാന്യജ്ഞം കരോതു യദിഹേച്ഛതി ..
വിധിദൃഷ്ടേന യജ്ഞേന ധർമേണാവ്യപസേതുനാ .. 30.19 ..

യജ്ഞബീജൈഃ സുരശ്രേഷ്ഠ യേഷു ഹിംസാ ന വിദ്യതേ ..
ത്രിവർഷം പരമം കാലമുഷിതൈരപ്രരോഹിഭിഃ .. 30.20 ..

ഏഷ ധർമോ മഹാപ്രാജ്ഞ വിരംചിവിഹിതഃ പുരാ ..
ഏവം വിശ്വഭുഗിംദ്രസ്തു ഋഷിഭിസ്തത്ത്വദർശിഭിഃ .. 30.21 ..

തദാ വിവാദഃ സുമഹാനിംദ്രസ്യാസീന്മഹർഷിഭിഃ ..
ജംഗമസ്ഥാവരൈഃ കൈർഹി യഷ്ടവ്യമിതി ചോച്യതേ .. 30.22 ..

തേ തു ഖിന്നാ വിവാദേന തത്ത്വമുക്ത്വാ മഹർഷയഃ ..
സന്ധായ വാക്യമിംദ്രേണ പപ്രച്ഛുഃ ഖേചരം വസുമ് .. 30.23 ..

സഹാപ്രാജ്ഞ കഥം ദൃഷ്ടസ്ത്വയാ യജ്ഞവിധിർനൃപ ..
ഔത്താനപാദേ പ്രബ്രൂഹി സംശയം നോ നുദ പ്രഭോ .. 30.24 ..

ശ്രുത്വാ വാക്യം വസുസ്തേഷാമവിചാര്യ ബലാബലമ് ..
വേദശാസ്ത്രമനുസ്മൃത്യ യജ്ഞതത്ത്വമുവാച ഹ .. 30.25 ..

യഥോപനീർതൈര്യഷ്ടവ്യമിതി ഹോവാച പാർഥിവഃ ..

യഷ്ടവ്യം പശുഭിർമേധ്യൈരഥ ബീജൈഃ ഫലൈരപി .. 30.26 ..

ഹിംസാസ്വഭാവോ യജ്ഞസ്യ ഇതി മേ ദർശനാഗമൗ ..
യഥേഹ ദേവതാ മംത്രാ ഹിംസാലിംഗാ മഹർഷിഭിഃ .. 30.27 ..

ദീർഘേണ തപസാ യുക്തൈർദർശനൈസ്താരകാദിഭിഃ ..
തത്പ്രാമാണ്യാന്മയാ ചോക്തം തസ്മാത്സ പ്രാപ്തുമർഹഥ .. 30.28 ..

യദി പ്രമാണം താന്യേവ മംത്രവാക്യാനി വൈ ദ്വിജാഃ ..
തഥാ പ്രവർത്തതാം യജ്ഞോ ഹ്യന്യഥാ വോഽനൃതം വചഃ .. 30.29 ..

ഏവം കൃതോത്തരാസ്തേ വൈ യുക്താത്മാനസ്തപോധനാഃ ..
അവശ്യഭാവിതം ദൃഷ്ട്വാ തമഥോ വാഗ്യതാഽഭവൻ .. 30.30 ..

ഇത്യുക്തമാത്രേ നൃപതിഃ പ്രവിവേശ രസാതലമ് ..
ഊർധ്വചാരീ വസുർഭൂത്വാ രസാതലചരോഽഭവത് .. 30.31 ..

വസുധാ തലവാസീ തു തേന വാക്യേന സോഽഭവത് ..
ധർമാണാം സംശയച്ഛേത്താ രാജാ വസുരധോഗതഃ .. 30.32 ..

തസ്മാന്ന വാച്യമേകേന ബഹുജ്ഞേനാപി സംശയേ ..
ബഹുദ്വാരസ്യ ധർമസ്യ സൂക്ഷ്മാ ദൂരതരാ ഗതിഃ .. 30.33 ..

തസ്മാന്ന നിശ്ചയാദ്വക്തും ധർമഃ ശക്യസ്തു കേനചിത് ..
ദേവാനൃഷീനുപാദായ സ്വായംഭുവമൃതേ മനുമ് .. 30.34 ..

തസ്മാദഹിംസാ ധർമസ്യ ദ്വാരമുക്തം മഹർഷിഭിഃ ..
ഋഷികോടിസഹസ്രാണി സ്വതപോഭിർദിവം യയുഃ .. 30.35 ..

തസ്മാന്ന ദാനം യജ്ഞം വാ പ്രശംസംതി മഹർഷയഃ ..
ഉഞ്ഛമൂലഫലം ശാകമുദപാത്രം തപോധനാഃ .. 30.36 ..

ഏതദ്ദത്ത്വാ വിഭവതഃ സ്വർഗേ ലോകേ പ്രതിഷ്ഠിതാഃ ..
അദ്രോഹശ്ചാപ്യ ലോഭശ്ച തപോ ഭുതദയാ ദമഃ .. 30.37 ..

ബ്രഹ്മചര്യം തഥാ സത്യമനുക്രോശഃ ക്ഷമാ ധൃതിഃ ..
സനാതനസ്യ ധർമസ്യ മൂലമേതദ്ദുരാസദമ് .. 30.38 ..

ശ്രൂയംതേ ഹി തപഃസിദ്ധാ ബ്രഹ്മക്ഷത്രാദയോഽനഘാഃ ..
പ്രിയവ്രതോത്താനപാദൗ ധ്രുവോ മേധാതിഥിർവസുഃ .. 30.39 ..

സുധാമാ വിരജാശ്ചൈവ ശംഖഃ പാംഡ്യജ ഏവ ച ..
പ്രചീനബർഹിഃ പർജന്യോ ഹവിർധാനാദയോ നൃപഃ .. 30.40 ..

ഏതേ ചാന്യേ ച ബഹവഃ സ്വൈസ്തപോഭിർദിവം ഗതാഃ ..

രാജർഷയോ മഹാസത്ത്വാ യേഷാം കീർത്തിഃ പ്രതിഷ്ഠിതാ .. 30.41 ..

തസ്മാദ്വിശിഷ്യതേ യജ്ഞാത്തപഃ സർവൈസ്തു കാരണഃ ..
ബ്രഹ്മണാ തപസാ സൃഷ്ടം ജഗദ്വിശ്വമിദം പുരാ .. 30.42 ..

തസ്മാന്നാന്വേതി തദ്യജ്ഞസ്തപോമൂലമിദം സ്മൃതമ് ..
ദ്രവ്യമംത്രാത്മകോ യജ്ഞസ്തപസ്ത്വനശനാത്മകമ് .. 30.43 ..

യജ്ഞേന ദേവാനാപ്നോതി വൈരാജം തപസാ പുനഃ ..
ബ്രാഹ്മം തു കർമ സംന്യാസാദ്വൈരാഗ്യാത്പ്രകൃതേർജയമ് .. 30.44 ..

ജ്ഞാനാത്പ്രാപ്നോതി കൈവല്യം പംചൈതാഗതയഃ സ്മൃതാഃ ..
ഏവം വിവാദഃ സുമഹാന്യ ജ്ഞസ്യാസീത്പ്രവർത്തനേ .. 30.45 ..

ദേവതാനാമൃഷീണാം ച പൂർവ സ്വായംഭുവേഽന്തരേ ..
തതസ്തമൃഷയോ ദൃഷ്ട്വാ ഹതം ധർമബലേന തു .. 30.46 ..

വസോർവാക്യമനാ ദൃത്യ ജഗ്മുഃ സർവേ യഥാഗതമ് ..
ഗതേഷു മുനിസംഘേഷു ദേവാ യജ്ഞം സമാപ്നുവൻ .. 30.47 ..

യജ്ഞപ്രവർത്തനം ഹ്യേവമാസീത്സ്വായംഭുവേഽന്തരേ ..
തതഃ പ്രഭൃതി യജ്ഞോഽയം യുഗൈഃ സഹ വിവർത്തിതഃ .. 30.48 ..

ഇതി ശ്രീബ്രഹ്മാംഡേ മഹാപുരാണേ വായുപ്രോക്തേ പൂർവഭാഗേ ദ്വിതീയേഽനുഷംഗപാദേ
യജ്ഞപ്രവർത്തനം നാമ ത്രിശത്തമോഽധ്യായഃ .. 30 ..
ഓം. P.R.IYER 9.3.2024

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/പൂർവഭാഗഃ/അധ്യായഃ_30&oldid=336660"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

26 ഏപ്രിൽ 2022 (തമേ) ദിനാങ്കേ 02:05 സമയേ അന്തിമപരിവർതനം ജാതമ്

പാഠഃ ക്രിയേടിവ കാ'മൻസ ഐട്രിബ്യൂശന/ശേയര-അലാഇക അഭിജ്ഞാപത്രസ്യ അന്തർഗതതയാ ഉപലബ്ധഃ അസ്തി; അന്യാഃ സംസ്ഥിത്യഃ അപി സന്തി . അധികം ജ്ഞാതുമ് അത്ര ഉപയോഗസ്യ സംസ്ഥിതിം പശ്യതു .